

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING**Betreft: 10-puntenplan Vlaamse residentiële zorgvoorzieningen met focus op woonzorgcentra****Situering**

Woonzorgcentra en andere residentiële voorzieningen bieden zorg, ondersteuning en huisvesting aan kwetsbare mensen. Daar verblijven mensen die een groot risico lopen tijdens de coronapandemie. De effecten van de pandemie in deze voorzieningen, en zeker in de woonzorgcentra, doen zich op verschillende vlakken voor en de uitdagingen zijn groot. De verdere uitrol van een coherente aanpak is nodig. Belangrijke bezorgdheden daarbij zijn de teststrategie, het beschermingsmateriaal en voldoende personeel. Na overleg met de koepels van de woonzorgcentra, Vlaams minister-president Jan Jambon en Vlaams minister Wouter Beke, is beslist een 10-puntenplan uit te rollen voor de woonzorgcentra en de andere residentiële voorzieningen. Volgende elementen maken deel uit van dit plan. Omdat de continue opvolging van dit plan essentieel is, zal een taskforce dit verder in handen nemen.

10-puntenplan**1. Lockdown**

Om de risicogroep van bewoners in collectieve zorgvormen te beschermen voor het coronavirus werd beslist de deuren te sluiten voor externe bezoekers. Concreet gingen de woonzorgcentra in lockdown vanaf 12 maart. Op 13 maart volgde een opnamestop voor nieuwe bewoners uit de thuiszorg. We handhaven deze lockdown om het onzichtbare virus zoveel mogelijk buiten te houden. We sturen deze lockdown-maatregel bij in overleg met de sector en consistent met de maatregelen die worden genomen op het federale niveau.

Binnen de gesloten muren van de zorgvoorziening vinden er gemeenschappelijke activiteiten plaats met inachtneming van de social distancing maatregelen. Dit om de bewoners, die niet besmet zijn, uit het sociaal isolement te halen. Het leven gaat door, ook in de woonzorgcentra, ook tijdens deze crisis. Bewoners die vermoedelijk besmet zijn, verblijven minimaal 14 dagen in quarantaine op hun kamer. Verder worden er lokaal veel prachtige initiatieven ondernomen om de bewoners van residentiële zorgvoorzieningen in contact te brengen met de buitenwereld.

2. Voorzieningen met een uitbraak van het virus

Woonzorgcentra die geconfronteerd worden met een uitbraak van het virus kunnen zich beroepen op de expertise binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid, via een team gespecialiseerd in

infectieziektenbestrijding. Bij een uitbraak moet er meteen worden ingegrepen en is het belangrijk om de besmette bewoners te isoleren bv. binnen een leefgroep. Bij cohortzorg worden besmette bewoners fysiek bij elkaar gebracht in het woonzorgcentrum en wordt er een bepaalde personeelsequipe toegewezen. Op die manier kan de zorg efficiënter geboden worden.

Verder kunnen zorgvoorzieningen die in een precaire situatie zijn beland een crisismanager inschakelen. Voor de lokale overheden is het belangrijk dat ook steeds de noodambtenaar van de gemeente wordt ingelicht van een crisissituatie die zich voordoet in een voorziening binnen de gemeente.

3. Monitoring pandemie en communicatie cijfers

De evolutie in de woonzorgcentra en de sector voor personen met een handicap wordt gemonitord op basis van de registraties van lokale directies. Op basis van deze cijfers krijgen we zicht op de uitbraken en kunnen er gerichte noodmaatregelen genomen worden.

Rond deze monitoring communiceren we transparant, geduid door experts ter zake.

4. Teststrategie

In de Vlaamse woonzorgcentra zullen vanaf 6 april om en bij de 11.000 testen kunnen plaatsvinden. In totaal kan er in 85 woonzorgcentra worden getest, waarvan in 30 voorzieningen er nog geen vermoedelijke uitbraak van het virus is. Daaruit leren we in hoeverre het virus reeds is binnengedrongen zonder dat bewoners symptomen vertonen.

De doelgroep voor de testen moet worden uitgebreid tot alle zorgactoren. Hierover (uitrol testing bvb.) worden ook afspraken gemaakt met de federale taskforce.

5. Personeel

Heel wat woonzorgcentra ervaren momenteel een uitval van personeel. Dit gaat zowel over zorgpersoneel (verpleegkundigen, zorgkundigen en paramedici) als over administratief, technisch, logistiek, poets- en keukenpersoneel.

We schakelen zorgpersoneel in uit andere sectoren omwille van de noodsituatie in de woonzorgcentra: gezinszorg, aanvullende thuiszorg, thuisverpleging, kinderopvang, VAPH en ziekenhuizen.

Op de Vlaamse website www.helpdehelpers.be worden alle vragen van organisaties die noden hebben aan professionals en/of vrijwilligers met een zorgachtergrond opgeladen aan de ene kant, en aan de andere kant wordt ook al het menselijk potentieel dat beschikbaar is verzameld. De medische reserve is hier tevens in geïntegreerd.

Het is onze doelstelling om studenten geneeskunde en stagiairs tijdens de coronacrisis in te zetten in woonzorgcentra.

6. Beschermingsmateriaal

Er lopen verschillende bestellingen van mondmaskers, schorten, brillen, handschoenen,... Er zijn afspraken gemaakt met bedrijven over binnenlandse productie van beschermingsmateriaal. De Vlaamse Regering plaatst bestellingen, complementair aan de federale overheid, maar in transparante communicatie met haar.

7. Cohortzorg in de woonzorgcentra en in de thuiszorg

Cohortzorg in de thuissituatie houdt in dat een vaste equipe verzorgenden en een vaste equipe thuisverpleegkundigen exclusief instaan voor de zorg en ondersteuning bij personen die besmet zijn met COVID-19. Andere verzorgenden of thuisverpleegkundigen nemen de zorg op voor cliënten die niet besmet zijn. De diensten voor thuisverpleging, de zelfstandige thuisverpleegkundigen en diensten voor gezinszorg richten ieder voor hun discipline cohortteams op en werken hiervoor dienstoverschrijdend samen. We vragen hen om ook bij te springen in de woonzorgcentra met een uitbraak van het virus. Een gecoördineerde organisatie van de thuiszorg, waarin de thuisverpleging en de diensten voor gezinszorg dienstoverschrijdend samenwerken is de meest efficiënte aanpak zowel naar personeelsinzet, als naar inzet van beschermingsmateriaal. De financiering van de thuisverpleegkundigen binnen de cohortzorg wordt besproken op de IMC.

8. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis

We vragen aan de ziekenhuizen om solidair de woonzorgcentra te ondersteunen. Dit kan door materiaal aan te bieden of personeel ter beschikking te stellen. Er moet beter gecommuniceerd worden tussen ziekenhuizen en woonzorgcentra rond de transfer van patiënten. Er is nood aan een stevige liaison vanuit de geriatrie, kennisoverdracht en opleiding vanuit het ziekenhuis aan medewerkers in woonzorgcentra is in deze crisis cruciaal. Ook de financiering van de inzet van ziekenhuisverpleegkundigen in de woonzorgcentra wordt besproken op de IMC.

De Coördinerend en Raadgevend Arts (CRA) moet zijn rol ten volle opnemen en de zorgteams ondersteunen met medische expertise. Ook de huisartsen blijven consulteerbaar/inzetbaar tijdens deze crisis en moeten duidelijke zorgafspraken maken met de zorgteams en CRA.

9. Financiële impact

De zorgvoorzieningen ervaren tijdens deze crisis ook financiële noden. Zij worden geconfronteerd met leegstand en personeelsuitval. De loonkosten blijven wel gewoon doorlopen. Verder hebben de zorgvoorzieningen buitengewone kosten gemaakt naar aanleiding van de corona-crisis, in de eerste plaats het aankopen van materiaal en de herinrichting van infrastructuur.

Vanuit de Vlaamse Regering compenseren we de zorgvoorzieningen voor de financiële impact van de coronacrisis.

10. Psychosociaal welzijn van personeel en bewoners

Door de coronacrisis staan artsen, verpleegkundigen, zorgkundigen, welzijnswerkers, hulpverleners en begeleiders onder zware mentale druk. Stress tijdens de zorgverlening, angst om zelf besmet te geraken en familie aan te steken en stress omwille van al die sterfgevallen.

Ook de bewoners van residentiële zorgvoorzieningen zijn mentaal extra kwetsbaar door de coronamaatregelen. Onzekerheid, angst en stress kunnen ernstige gevolgen hebben. Zeker in combinatie met (sociale) isolatie, wegvallen van omkadering en activiteiten.

De psychosociale begeleiding van zowel de zorgverleners als de bewoners is dus prioritair.

Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering neemt akte van deze mededeling en mandateert een taskforce om verdere uitvoering te geven aan het 10- puntenplan.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE